Gemeente Amsterdam

Voordracht voor de College vergadering van 15 oktober 2024

Portefeuille Ruimtelijke Ordening (23)
Agendapunt B7

Tekst van openbare besluiten wordt gepubliceerd

Onderwerp

Instemmen met de raadsvoordracht tot vaststellen van de Wijzigingsverordening Heffingsverordening begraafplaatsen en crematoria Amsterdam 2022 (legestabellen 2025)

Het college van burgemeester en wethouders besluit

In te stemmen met de concept-raadsvoordracht waarin de raad wordt gevraagd het volgende besluit te nemen:

Vast te stellen de Wijzigingsverordening Heffingsverordening begraafplaatsen en crematoria Amsterdam 2022 (legestabellen 2025), zoals opgenomen in de bijlage, waarvan de belangrijkste punten zijn:

a. De tarieventabellen, zoals opgenomen in de bijlagen van de wijzigingsverordening van de Heffingsverordening begraafplaatsen en crematoria 2022 worden gewijzigd:

i. Voor de verschillende begraafplaatsen en crematoria in Amsterdam worden voor 2025 nieuwe tarieven van de lijkbezorgingsrechten vastgesteld.

ii. De wijzigingsverordening treedt in werking met ingang van 1 januari 2025.

Kernboodschap

Het college stemt in met de raadsvoordracht voor de het wijzigen van de Heffingsverordening Begraafplaatsen en Crematoria Amsterdam 2022.
Voor het heffen, innen en invorderen van de gewijzigde leges lijkbezorgingsrechten dient de gemeenteraad de gewijzigde tarieventabellen 2025 vast te stellen.
De tarieven van de lijkbezorgingsrechten 2025 stijgen met gemiddeld 10%.

Bestuurlijke achtergrond

De Heffingsverordening Begraafplaatsen en Crematoria Gemeente Amsterdam is op 30 november 2022 jaarneutraal opgesteld, waardoor alleen de jaar-gebonden tarieventabellen in de bijlage jaarlijks vastgesteld dienen te worden door de gemeenteraad.

Bestuurlijke prioriteit

n.v.t.

Wettelijke grondslag

Artikel 160, eerste lid, onder b, van de Gemeentewet.

Het college is bevoegd beslissingen van de raad voor te bereiden en uit te voeren.

Artikelen 216 en 229 lid 1, sub a en b, van de Gemeentewet.

Voor het heffen, innen en invorderen van deze rechten dient de gemeenteraad een heffingsverordening en een tarieventabel vast te stellen.

Onderbouwing besluit

Ad a. Vast te stellen tarieventabellen 2025

i): Door de loon- en prijsinflatie zijn de lasten voor het heffen en innen van de leges lijkbezorgingsrechten de afgelopen jaren fors gestegen. De budgetten van baten en lasten worden jaarlijks bijgesteld door de centraal toegepaste indexering vanuit het besluit Nominale systematiek op lokale heffingen. De kostendekkendheid van de begraafplaatsen en crematoria is in de afgelopen jaren, ondanks de toegepaste indexering onder druk komen te staan. Dat heeft zich geuit in een lagere kostendekkendheid in de voorgaande jaarrekeningen. In de begroting 2025 zijn de lastenbudgetten daarom herijkt en dat heeft geresulteerd in een aantal begrotingsmutaties. Om de baten en lasten in evenwicht te krijgen en te houden zijn ook de batenbudgetten via begrotingsmutaties naar boven bijgesteld. De tarieven van de lijkbezorgingsrechten 2025 moeten hierdoor wel met gemiddeld 10% stijgen.

In de paragraaf "ontwikkeling tariefopbouw 2025" worden de belangrijkste aanpassingen in de tarieventabellen toegelicht.

ii): De Heffingsverordening begraafplaatsen en crematoria 2022 blijft voor het overige ongewijzigd.

Algemeen

<u>Begraafplaatsen/crematoria</u>

De gemeente Amsterdam kent dertien gemeentelijke begraafplaatsen en twee gemeentelijke crematoria met rouwcentra.

De gemeentelijke begraafplaatsen/crematoria verzorgen ongeveer 35% van alle uitvaarten van overledenen in Amsterdam. Het overgrote deel van deze uitvaarten vindt plaats op De Nieuwe Ooster (DNO) en De Nieuwe Noorder (DNN). De aanwezigheid van een grote, onafhankelijke neutrale aanbieder zorgt voor een stabiele factor in de Amsterdamse uitvaartbranche. Behalve begraafplaats Zorgvlied (gemeente Amstelveen) zijn de overige begraafplaatsen en crematoria binnen de gemeentegrenzen in private handen.

Alle begraafplaatsen zijn stiltegebieden en hebben een hoge natuurwaarde en een belangrijke maatschappelijke functie. De Nieuwe Ooster maakt daarnaast deel uit van de ecologische hoofdgroenstructuur.

<u>Exploitatie begraafplaatsen/crematoria en bepaling tarieven</u>

Op grond van de Verordening op de stadsdelen en het stadsgebied Amsterdam 2022 wordt de dagelijkse exploitatie van de gemeentelijke begraafplaatsen/crematoria namens het college uitgevoerd door de dagelijks besturen van de stadsdelen en het stadsgebied.

Om de kosten voor de begraafplaats, het crematorium en de diensten die daarbij worden verleend te kunnen dekken, heft de gemeente lijkbezorgingsrechten. In tegenstelling tot de meeste andere gemeentelijke dienstverlening (zoals de uitgifte van een paspoort of het ophalen van het huisvuil) is bij de tarieven voor lijkbezorging sprake van marktwerking. Een burger heeft op dit terrein wat te kiezen. In de regio Amsterdam zijn, niet alleen de gemeentelijke begraafplaatsen en crematoria actief, maar ook andere begraafplaatsen en crematoria. Bij het bepalen van de lijkbezorgingsrechten wordt daarom altijd gekeken naar wat de begraafplaatsen/crematoria in de regio doen en of er (markt)ontwikkelingen zijn waarop moet worden ingespeeld. Ook wordt intern gekeken naar exploitatiemogelijkheden, waarbij kostendekkende tarieven een belangrijke financiële randvoorwaarde zijn. Bij de bepaling van de tarieven is de te beantwoorden vraag: kan de verwachte omzet (tarief x aantal in rekening te brengen uitvaarten) alle verwachte kosten dekken? Het ene tarief heeft een groter effect op de inkomsten dan het andere. Als naar andere (markt)partijen wordt gekeken is het noodzakelijk om differentiatie in de tarieven aan te brengen.

Gestreefd wordt naar een kostendekkendheid van 100%, waarbij de inkomsten de kosten dekken en geen winst of verlies wordt gemaakt.

Ontwikkeling tariefopbouw 2025

De in 2021 ingezette herinrichting van de tarieven heeft onder meer als doel gehad om de voortdurende afname van het aantal uitvaarten af te remmen. Vooral het aantal begravingen nam af waardoor de opbrengsten van grafrechten en het algemeen onderhoud begraafplaats onder druk kwamen te staan. Het is inderdaad gelukt om de afname af te remmen. De aantal begravingen laat inmiddels een stabiel beeld zien van gemiddeld 750 begravingen.

Bij de beoordeling van de tarieven is ook nu weer gekeken naar de verscheidenheid in soort en omvang van de begraafplaatsen. Hierdoor zijn tariefsaanpassingen niet 1 op 1 gelijkmatig doorgevoerd. De tariefaanpassingen zijn daarentegen wel breed doorgevoerd op de begraafplaatsen en crematoria. De gemiddelde tariefstijging is afgerond uitgekomen op gemiddeld 10%. De tarieven stijgen vanwege de genoemde verscheidenheid het meest op de grootste begraafplaats De Nieuwe Ooster (DNO).

De belangrijkste aanpassingen in de tarieventabellen 2025 ten opzichte van de tarieventabellen 2024.zijn:

- Het begraafrecht (= het openen en sluiten van een graf) in een algemeen – en particulier graf stijgt op DNO gemiddeld met 12,5% en op de andere begraafplaatsen gemiddeld met 9%.
- De crematietarieven zijn medio maart 2024 tussentijds verhoogd door een energietoeslag in te voeren, dit vanwege de gestegen energiekosten. De mogelijkheid om een energietoeslag ingevoerd, vanwege de stijgende energieprijzen. Het standaard crematietarief wordt verhoogd met 7%.
- De tarieven voor het gebruik van koffiekamer en aula zijn verhoogd met gemiddeld 10%.
- De tarieven van grafbedekking en materialen zijn met gemiddeld 16% gestegen, vooral de grafkelders zijn vanwege hogere inkoopkosten fors in prijs gestegen.
- De grafrechten voor een graflocatie op DNO zijn met gemiddeld 20% verhoogd en op de andere begraafplaatsen gemiddeld met 9%.
- De onderhoudsrechten zijn op alle begraafplaatsen met gemiddeld 11% verhoogd.

- Het tarief voor verkrijging van een vergunning voor een opgraving of plaatsen van een grafmonument is verhoogd met 13%.
- Het tarief voor de administratieve werkzaamheden, zoals het wijzigen van een tenaamstelling is ook verhoogd met 17%.

Bij het bepalen van de tariefsverhogingen is uitgegaan van de aanname dat de keuze voor een bepaalde begraafplaats/crematorium meer locatie gebonden is dan tarief gebonden.

In bijlage 1 is een overzicht opgesteld van alle wijzigingen in de tarieven van de lijkbezorgingsrechten 2025 ten opzichte van 2024.

In bijlage 2 is ter informatie een tabel toegevoegd met een vergelijking van de tarieven 2024 van een begrafenis of crematie in de regio.

Beide bijlagen zijn als aanvullende informatie aan deze raadsvoordracht toegevoegd.

Participatie

Voor de totstandkoming van de algehele dienstverlening en dus ook van de tarieven wordt input opgehaald binnen het brede netwerk van de gemeentelijke begraafplaatsen Amsterdam.

Zo heeft de manager begraafplaatsen en crematoria een aantal keer per jaar contact met de beheerders van de andere begraafplaatsen en crematoria in en rond Amsterdam; het overleg Amsterdamse begraafplaatsen & crematoria. Er is ook een landelijk platform met daarin alle gemeentelijke crematoria (Amstelveen, Amsterdam, Amersfoort, Dordrecht, Rotterdam, Enschede, Twente en Middelburg). Ook wordt er jaarlijks alternerend op De Nieuwe Noorder of Nieuwe Ooster een drukbezochte bijeenkomst voor alle uitvaartondernemers georganiseerd en zijn er individuele overleggen met de grotere uitvaartondernemers. Sommigen van hen zijn, naast klant van de gemeentelijke crematoria, ook concurrent omdat ze een of meer eigen crematoria bezitten en vaak een verzekeringstak. Met de kleine en middelgrote uitvaartondernemers is ook regelmatig contact, vaak naar aanleiding van een vraag of wens of om samen een (logistiek) probleem op te lossen. Binnen de branche wordt nauw gekeken naar elkaars tariefstelling en –opbouw. Ondernemers hebben vaak invloed op de keuze van nabestaanden voor wat betreft de uitvaartlocatie. Hun doel is uiteraard een zo hoog mogelijke winstmarge te behalen. Dit vraagt om flexibel en marktconform opereren binnen de snel veranderende uitvaartbranche.

Financiële onderbouwing

Financiële consequenties van de beslispunten

BATEN						
	Product	I/S	Jaar T	Jaar T + 1	Jaar T + 2	Jaar T + 3
Lijkbezorgingsrechten	17	S	€ 8200000	€ 8200000	€ 8200000	€ 8200000
Overige Baten	17	S	€ 1900000	€ 1900000	€ 1900000	€ 1900000
Taakstelling en nominaal	17	S	€ 100000	€ 100000	€ 100000	€ 100000

Totale Baten			€ 10200000	€ 10200000	€ 10200000	€ 10200000

LASTEN						
	Product	I/S	Jaar T	Jaar T + 1	Jaar T + 2	Jaar T + 3
Kosten lijkbezorging	17	S	€ 8200000	€ 8200000	€ 8200000	€ 8200000
Overige Lasten	17	S	€ 2000000	€ 2000000	€ 2000000	€ 2000000
Totale Lasten			€ 10200000	€ 10200000	€ 10200000	€ 10200000

I=Incidenteel
S=Structureel

Consequenties gedekt? Ja

Overige toelichting

De baten en lasten worden verantwoord bij het programmaonderdeel 1.7 begraafplaatsen en crematoria. De baten van dit programmaonderdeel bestaan uit leges lijkbezorgingsrechten € 8,2 miljoen en € 1,9 miljoen uit overige opbrengsten. Deze overige opbrengsten betreffen o.a. opbrengsten vanuit door gemeentewege uitgevoerde uitvaarten, opbrengst consumptiegoederen en opbrengsten uit verhuur van gebouwen (dienstwoningen, museum en uitvaartcentrum).
Consequenties gedekt?
Ja, de aan de leges lijkbezorgingrechten gerelateerde lasten worden 100% gedekt. Met de voorgestelde aanpassingen in de tarieventabellen van de leges lijkbezorgingsrechten wordt geen afbreuk gedaan aan het behouden van marktconforme tarieven.

Conclusie

De genoemde beslispunten in de voordracht hebben wel financiële consequenties en deze zijn reeds geraamd in de begroting (100% dekking).

Communicatie

Binnen de gemeente: Opnemen in de te publiceren besluitenlijst

Buiten de gemeente: Moet het besluit bekendgemaakt worden in het Gemeenteblad of de Staatscourant? Ja

Documenten

Registratienr.	**Naam**
AD2024-058504	College van B&W Voordracht (pdf)
AD2024-060439	1. Wijzigingsverordening van de Heffingsverordening begraafplaatsen en crematoria Amsterdam 2022.docx (msw12)
AD2024-060440	2. Bekendmaking 2025 lijkbezorgingsrechten 2025 gemeente Amsterdam.docx (msw12)
AD2024-060441	3. Voordracht gemeenteraad lijkbezorgingsrechten 2025.docx (msw12)
AD2024-060442	Bijlage 1 Tariefvergelijking 2025 met 2024.pdf (pdf)

AD2024-060443	Bijlage 2 Tarieven 2024 Amsterdam e.o.pdf (pdf)
AD2024-060446	Advies (pdf)

Besluit college van burgemeester en wethouders

Conform besloten